

Тюбешну

АПК-ны айнытыуу онглары эмда осал продукцияны республикага жолуу кесичуу амаллары сюзюлгендиле

Тюбешну Правительствону ююнде КъМР-ни Башчысы Юрий Коков Ветеринар эмда фито-санитар надзор жаны бла федерал службаны таматасы Сергей Данкверт бла тюбешкенди. Ала Къабарты-Малкъарда агропромышленный комплексни айнытыуу онгларын эмда республиканы жерине тышындан осал качеству эл молк продукцияны видюрюмю амалларын сюзюгендиле.

Федерал ведомствода тюрленуле этилгенлери бла байламлы Нальчикде эки субъектини «Къабарты-Малкъары бла Шимал Осетия-Аланияны» бир жер-жерли управленисын къуарыа оную этилгенди. Сергей Данкверт КъМР-де бек алга нартохно, такта кегетлени бла жемшидени, башка битимленди да урлукларын чыгарыргы улуу онгла болганын чертгенди.

Ушакъ негерине республикага дайым да эс бургыаны, къайгыргыны ичюн ыспас этил, Юрий Коков эл молк сирёну бла продукцияны

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы.

ЖАНГЫРТЫУ

«Конкуренция ёсе баргъанда аш-азыккыны качествуна бютунга сакъ болургъа борчлубуз»

Тюбешну Нальчикде Россельхознадзору Ветеринария эмда битимлене карантин жаны бла республикалы референт арасыны жангыртылган мекямы ачылганды. Ол къууанчылы ишге КъМР-ни Башчысы Юрий Коков, Россельхознадзору таматасы Сергей Данкверт, араны башчысы Хаути Сохроков, къауум министрстволаны бла ведомстволу эмда эл молк учреждениаланы келечилери да къатышканды.

Къонакъла къызыл тасманы кесип, жыйылганланы алгышлаганларын дан сора, Хаути Сохроков аланы уржуденинни иши бла шагъырейлендиргенди. Аны шендогю излемлеге келишген, Россейде, тыш къыралада чыгарылган оборудование бла жалчытылган бир неча лабораториялары бардыла.

Анда специалистле битимлене, аш-азыккыны, эл молк продукцияны эмда аллай сирёну, урлуккыны, мал ашланы качествулары, къоркъуусулуклары да нормативлеге келишгенлерин бла къалгъанларын тинтиуу бла коршедиле. Андан тышында жерни битимлигин билер амал да барды мында. Быллай жумушлары бла келгенлеге ызы бла тийишли документ бериледи.

Юрий Коков бла Сергей Данкверт араны техника, оборудование, илму онгларыны иги багъа бичгендиле. Аны хайыры бла республиканы кесинде тийишли тинтиуле толусунай бардырылганларын да белгилегендиле.

Кыза бла араны конференц-залында къыса кенгеш болганды. Республиканы Башчысы ары келгенлени КъМР-ни агропромышленность комплексинде болум бла шагъырейлендиргенди. Бу сферяда арт жылда ёсуу иги бола баргъанын белгилегенди. Былтыр мында битюу да 39,7 миллиард сом багъасына продукция чыгарылганды. Бурунну жыл бла тенгешдиргенде, ол 4,4 процентте кебейгенди. Аш-азыккы жаны бла къоркъуусулуккы жалчытыа Юрий Коков мизеу ёсдюрюге баш магыана бергенди. Андан былтыр 947 миң тоннада аслам жыйылганды. «Беш жылыны ичинде биз аны бир миллион тоннага

жетири умултубуз», - деп къошканды ол. Айныр онглары иги болган бёломлени араларында республиканы Башчысы терек бахчылыккыны бла битимчиликни энци белгилегенди. Былтыр битюу да 125 миң тонна жемши эл маньшк жыйылганды. Аны бла бурунну жылны кёрюмдосюне беш процентден аслам къошулганды. Такта кегетлене а аграрийле кеп къалмай 407 миң тонна ёсдюргендиле. Сагъынлыган продукцияланы тюрлюплери бла республика кесин толужалтып, аланы тыш регионлага да жибериге онг тапканды.

Ёсдюрюлген битимлене бузулмай, кеп заманы сакъларына он берген объектилене къуруу жаны бла болуму юсюнден да билдиргенди Юрий Коков. Бююнюлде республикада бир кезигеуе 140 миң тонна сакъларга онг барды. Ол санда былтыр 75 миң тонна картоф бла такта кегетле чыгаргъан, жарашдырган эмда тийишли халда асырагъан объект да ишленгенди.

Озган жылда эт эм сют чыгарыууда да ахшы тюрленуле болгандыла. Соуломга анурулукъда 105 миң тонна тууар эм тауук эт жарашдырылганды эмда 470 миң тонна сют сауулганды. Бу кёрюмдюле, бурунну жыл бла тенгешдиргенде, алты эм эки процентте асламырак болгандыла. «Эл молк продукцияны кебейе баргъаны жарашдыры-

уу сферяда да иги себеплик этгенди», - дегенди Коков. Аны хайыры бла аш-азыккы чыгарыуу эмда жарашдырыууу предприятяла бу кезигеуе 24,6 миллиард сом багъасы сатуу этгендиле.

Такта кегетлене эм жемшиледен жарашдырылган консерваланы юсюнден къыска айтканда, бююнюлде аладан 220 миллион условной банка чыгарыла эсе, 2020 жылга аны 350 миллионга жетдириге онг барды, деп чертгенди республиканы Башчысы.

Саулай алып айтканда, аш-азыккы продукцияны кеп къалмай битюу тюрлюплери бла республика кесин толусунай жалчытады, аланы тыш регионлага сатууу да жылдан-жылга кебейте барды.

Аны айткандан сора Юрий Коков бу араны жангыртууга, шендогю оборудование бла жалчытыуга аслам кич-къаруу салганы ичюн Сергей Данквертге къатыштылган билдиргенди. Учреждение кеси уа эл молк сирёу чыгарыууда, аш-азыккы жарашдырыуда да уллу магыаны тухтанын чертгенди.

Россельхознадзору таматасы да бийик багъа бичгенди арада этилген ишлеге. Къабарты-Малкъарны эл молк сферясыны уа шендоген эсе иги да айныра аллай онглары болганыларын белгилегенди. «Ёсимдеди алгын жылда Къабарты-Малкъарны нартох урлугу саулай къырала хайырланганды. Бу сартти сири республикада ол кезигеуе окуна тынгылы илму эм производстволу онгла къуарылганыларын кёргюзтеди», - дегенди ол.

Бююнюлде, къыраланы араларында сатуу-алууга артыккы тийгизиле болмагъанда, конкуренция бююнюле кичеленди. Россейде да аш-азыккы продукция кеп жаралар келеди. Аны айтканда, Сергей Данкверт кесибизе производстволаны бийик излемлеге келтирге, качеству да эм тамаша салыргы кереклисин сансыз этмешке чакъырганды. Аны ичюн а ишни алыпдан башлап ахырына дери контролене селейтемеге керекди. «Ма ол себепден быллай арада керекледе, аламы магыаналары да бютюн кётюрюлгенди», - деп къошканды ол.

Россельхознадзору башчысы жыйылуга къатышханланы бу ахшы иш тамам этилгени бла алгышлаганды, учреждениа урунганлага уа бийик жетишилме тежегенди.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Къууанч

Эки социальный объект къошулганды

КъМР-ни Правительствосуну Председатели Мусулканы Алий эмда вице-премьер, билим берюу, илму эм жаш тейлюню ишлери жаны бла министр Нина Емужева социальный меконаны объектлени ачылуларыны къууанчыларыны къатышкандыла.

Зольск районда Малка элде фельдшер-акушер пункт хайырлангъа берилгенди. Аны смета багъасы 2,9 миллион сомду. «Къурулуш объектлени бюджетден блоннген ахчага бардырылганды, - деп аныгъатханды район болынычы баш врачаны къуулууну толтургъан Марина Шогунова. - Мында 1130 адамны саулуугуна багъылганды».

Малкада амбулатория барды, алай ол элде ортасында эмда аны къыйырында жашагъанлага ары жорогнен асыры узакъды. Саулык сакълуу объекти ишлетгенде, аны къалада орнатыргы кереклисин этилледен соргъан эдиле. Фельдшер-акушер пунктуны ачылууну къууанчыны уа жамауат саулай жыйылганды, ол санда тамата тейлюне келечилери, жаш адамла да. Мусулканы Алий эмда Зольск районду администрациясыны таматасы Руслан Гятов алагъа алгыш

сёзле айткандыла. Марина Шогунова уа жангы объект ачылганы бла этиллене саулууларына багъууда тийишли онгла къуарылгандыларын билдиргенди. ФАП-ны уа бир неча отуу барды, алада барсында да тийишли оборудование салынганды, ол санда процедурный, акушер-гинекология кабинетле ишлердикенди.

Залукокаже элде уа 1-чи номерли орта школда сабий сад ишледи. Ол кесини энци мекямында орналышды эмда анда 202 балачыккы жер барды. Алай мекямыда жангырттуу ишле бардырылып, къошакъ халда жангы 62 жер къуарылганды. Сабий садда тапландырыуу ишле былтыр федерал программаны чеклеринде башлангъан эдиле. «Къу-

рулушчула борчларын иги толтургъандыла», - деп, этиллене алагъа ыразылыкларынын билдиредиле. «Мега» под-рядда организацияны келечилери инженер ишлени бийик даражада толтургъандыла, тийишли коммуникацияла салынгандыла, мекямы башы алышынганды, ичи, тышы да сюртюлгенди, керекли оборудо-

вание келтирилгенди. Мусулканы Алий, Нина Емужева эмда Руслан Гятов этиллене жангы социальный объектиле хайырлангъа берилгенлери бла алгышлагандыла эмда районда быллай жумушла мындан ары да бардырылгандыларын чертгендиле.

Тарифлеги ёсдюрю инфляциядан аз болады, дегенди Артемьев. Былтыр аны блечи 12,5 процент болганды, газны багъасы - 2, ЖКХ ючюн - 4 эмда нефтьны ташыу ючюн тейлеуе уа 5,76 процентте кебейгендиле.

Къабарты-Малкъарда адамланы хайырланган энергоресурсла эмда ЖКХ ючюн тейлеуери белгиленген мардадан сазмайдыла, кеслери да кеп къошчу регионладан эсе азыракъдыла.

Ирина БОГАЧЕВА.

ТАРИФЛЕ

Багъала кётюрюлмезча

КъМР-ни энергетика, тарифле эмда жашуу журтлага надзор этиу жаны бла къырал комитетини башчысы Кюменчаны Тахир РФ-ни Антимонополь службасыны (ФАС) ара шахарда бардырылган семинарына къатышканды. Сёз анда тарифлеге, багъалага контроль этиуну юсюнден баргъанды. Жыйылуга ол ведомствону жер-жерли бёлюмлерини, регионланы толтуруучу власть органдарына эмда регионлада энергетика комиссияланы келечилери да къатышкан эдиле, деп билдиргенди комитетни пресс-службасындан.

ФАС-ны башчысы Игорь Арте-

мьев жангы тариф политиканы юсюнден толу хабар айтканды. Ол анда баш магыаны хайырлангъа берилген кюрюлууга, экономиканы айнытыуга, конкуренцияны, технологияны ондурууга бергенди.

Бу концепцияда бир-бир бёлюмлене ишлерин рынок халга кёчюрюню юсюнден да айтыла эди. Сёз ючюн, электросвязьны, портланы, аэропортланы. Анга кёре монополияланы тарифлерине къошаргъа эркинликни жаланда ала кеслериин къоранчланы азайта барсала бериге боллугу белгиленди. Алай бла, сёз ючюн, РЖД-гъа аур жюклене ташыгъаны ючюн багъаланы

бийыл 7,5 процентте кебейтирге эркинлик берилгенди. Тарифлеги ёсдюрю инфляциядан аз болады, дегенди Артемьев. Былтыр аны блечи 12,5 процент болганды, газны багъасы - 2, ЖКХ ючюн - 4 эмда нефтьны ташыу ючюн тейлеуе уа 5,76 процентте кебейгендиле.

Къабарты-Малкъарда адамланы хайырланган энергоресурсла эмда ЖКХ ючюн тейлеуери белгиленген мардадан сазмайдыла, кеслери да кеп къошчу регионладан эсе азыракъдыла.

Бизни корр.

Сынау

Студентле - эл молк предприятялада

жаргъанларын, аланы энчиликлерин кеслери кёзлери бла кереди, специалистле бла да ушакъ этедиле.

Бу жол да вузну «Ветеринария» факультетини «ВСЭ» эмда «Зоотехния» бёлюмлерини студентлери преподавателини студентлери мектепте а жаш тейлери бла бирге эки молкде болгандыла: «Агро-Союз» эмда «Дарган» обществолаада. Биринчисинде ала сютно жарашдырыуу технологиялары бла шагъырейленгендиле. Предприятяны башчысы Анзор Мальбахов бла тамата зоотехниги Кюменчаны Ас-

лан алагъа бу молкно ишини юсюнден толу хабар айткандыла, сютно чыгарыууда иги жетишилме болдуру ючюн не тюрлю амалла хайырлангандыларын да билдиргендиле.

«Дарган» ОО-ну башчысы Бёзюловны Магомед а жаш тейлего кичюулууда, этил малчылыкка иш къалай къуарылганды билдиргенди. Андан сора да, студентлеге практика мадарланы, дарманла бла багъууну энчиликлерини да туура этгенди.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

